

Ogled po šolskem svetu.

Iz Teržiča. (Sedanji stan šolstva in srečno novo leto 1870.)

Kervave solze bi človek točil nad tem, kar se bere po raznih učiteljem in sicer šolstvu ter splošnemu napredku prijaznih časnikih p. iz Notranjskega in Gorenškega, posebno pa še nad tem, kar se je v letošnjem deželnem zboru zgodilo, da se je namesto po dnevnem redu, pa svojevoljno in s tem, da se je šolstvo in s tem omika zad postavila političnim rečem. Po pravici sem ravno pred sklepom zbora djal v tvojem dopisu, dragi „Tovars“! da se pri nas le prerado narobe vprega in zraven še pristavim, da se le prerado po vnanjem, po kriku in obrazu sodi, ne pa po resnici in pravici. Kaj je treba, da deželni poslanci dobivajo na vprašanje: „zakaj je bil deželni zbor kr. tako hitro sklenjen?“ tako ironične in lakonične odgovore? Zakaj se nam tako godi? Morebiti pa premalo tožimo, da bolje rečem: premalo moledvamo? Kjer ni tožnika, tam ni sodnika. To pa menda ne bo res, sej ima skoraj vsaki list „Uč. Tov.“ kako tožbo ali kako britko v svojih predalih. Tudi vladni list „Laib. Zeit.“ rada prinaša kaj iz „Uč. Tov.“. Da bi pa take otrobe pletli, kakor nekdo, ki je biro in tako beračijo zagovarjal, tega pa prav vljudno vabim v Križe pri Teržiču, in zadosti se bo prepričal o njegovih puhlih in nestalnih govorih, ako mu v daljnih pa prijaznih pogovorih o šolstvu in sedanji dobi navedem lastne besede šolskih otrok do učitelja govorečih: „Naš oča so djali, da me bodo že včasih v šolo pustili, to pa pristavijo, da ne bodo nič plačevali“. Nerad bi mu tudi omenil, da mu je vsa srenja biro odrekla, podšuntana od strani, ki bi naj bolj mogla šolstvo pospeševati, posebno v sedanjem času. Ko bi pa še pristavil britko resnico, da mora z lastnimi dervmi prostorno šolsko izbo kuriti, v katero bi moglo okoli 200 za šolo odrasčenih otrok hoditi, pa jih komaj 40 klaverno poseda po dolgih klopeh in težko pričakuje drugih tovaršev, katerih pa nihče razun sitnega učitelja v šolo ne sili in kteremu z bičem v roki možje žugajo, ako jih bo tožil za biro ali šolski denar. Dolgo jeremijado bi tudi lahko o samem sebi napisal, kako da že 12 let delam v takih glavnih šolah, v kterih smo vedno le po trije učitelji in da zraven 28 šolskih ur na teden moram še 5 ur na dan posebej podučevati, ako se hočem pošteno preživeti. Kako se mi je pa v Černomlju z biro godilo, pa moj naslednik dobro vé, kar sam prebritko skuša. — Kako je to vse drugače s takim učiteljem, ki ima na dan kake tri ali štiri ure pa zraven pošteno stanu primerno plačo. Da v takem stanju, dragi „Tov.“, ne morem tako dopisovati, kakor bi rad, lahko sam presodiš, še lažje pa človek vse veselje zgubi do dopisovanja, ako se spomni na dež. zbor. Vse upanje smo stavili vanj, pa smo jo dobili . . . Prav resnične so besede že starega učitelja, da kedar je šolsko vprašanje na dnevnem redu, se gotovo prične vojska. Letos ste se pa pričele dve, ena v deželnem zboru, ena pa v Dalmaciji, menda zato dve, ker je bilo naj bolj upati, da se bode tudi pri nas učiteljstvo zboljšalo, kakor se je drugod. Oh, kako je škoda 15 milijonov gold., ki jih je pobrala vojska!

Naj bi vsaj vlada tudi pri nas po sklepu drugih deželnih zborov žalostni stan učiteljski začasno zboljšala, da bi se učitelj ne bal za groš, ki ga mora za pismo plačati, ako želi dopisovati, posebno ako ima družino v svoji skerbi. Koliko časa bi potem ostalo za branje pomočnih knjig in poučnih časopisov, za svojo lastno izoliko in občno korist! Kako pa, da je nekterim učiteljem še dandanes ljubša pipica kot bukvice, ljubša kerčma kot lastno izobraževanje, ljubša kavarna in podobice kakor časopisi, ki šolstvo želijo vzdigniti in poboljšati stan učiteljski, to pa tistim prepuščam v presojo, ki so večkrat slišali resno svarjenje pred trojnatim W, s katerim so nas poprejšnji preč. šolski ogleda od hudega odvrčevali in k dobremu spodbujali, ter so nam bukve in časopise za daljno izobraževanje nasvetovali. —

Ne morem si kaj, da bi pri vseh teh nevdognih dogodjajih ne omenil tudi kaj napredka, kaj veselega. Kako dobro je, da smo za kazavni poduk toliko zdatno pomoč po svetlem vladarji samem prejeli! Pa tudi pomočnih bukev se nam dan na dan več naznanja, med drugimi, „dragi Tov.“, je bila tvoja slovenska slovnica tudi v „Laib. Zeit.“ napovedana, ki je, moram priterditi, prav po mojem nasvetu in po moji vseči spisana; tedaj se tudi nisem kar nič obotavljal, da sem jo v šolo vpeljal. Povem naj tudi, kako mi še celo za nemški poduk kaj koristno služi. Ko bi mogel, p. vse naloge narekovati, ki jih učenci vsaki dan izdeljujejo, prav po stavku: „Beschäftigung ist Zucht“, koliko časa bi se potratilo, tako pa imajo v tej slovnici obilno gradiva nakopičenega v pojasnenje vsakorsnega slovniškega pravila. Pa sej je tudi bolje, ker tako tudi naj slabši napreduje, ker s tem je preskerbljeno za slovenski in nemški nauk, da se enakomerno napreduje, kjer pa se vendar besednjaki na noben način pogrešati ne smejo, s čimur se tudi nauk v srednjih šolah močno lajša. Sej vemo, da se prestavljaje iz enega jezika v drugega naj bolj obadva učeta. In ako učenec zna iz slovenskega v nemško gladko prestavljati, in nasproti šolska berila vsa, si je lahko učitelj svest, da ni imel rok križem*) Prav težko mi je pri konferenciji djalo, da še po glavnih šolah nimajo „Spisja“ in „Slovnice“. Nobena šola na Kranjskem saj bi ne smela biti brez teh dveh knjig. Dobro se imenovati ne morejo take šole, akoravno bi bile v glavnem mestu. Da so pa nekteri zoperni tem, rečem, in da nekteri mlajši vse tako studijo, je pa pred ko ne preparandija kriva, kjer se jim, kakor pravijo, brani pred očmi vikših, brati „Uč. Tov.“ in kar je njegovega. Kje je vendar pravica!!

K slovesu žalostnega starega leta pa želim toliko boljše in vselejše novo leto vsem: vikšim in tovaršem in vsem prijateljem in pospešiteljem šolstva!

Naše geslo pa naj bo tudi v novem letu 1870:

Vse za Boga, vero, šolo, za dom in vladarja!

L. K.

v imenu dobromislečih in želečih učiteljev.

*) Da pa se to doseže, je pa potreba, da se obedve slovnici mnogokrat na vse strani obdeljujete. Pis.

Iz Idrije. (Šolske in učiteljske drobtine.) Pisal sem Vam že o naših učiteljskih posvętih in na kratko načertal obravnane reči v 4 sejah. Imeli smo odsihmal že 9 sej skupaj. Nekaka dolžnost me veže, da tudi o ostalih peterih saj povem, kaj in kako smo se v imenovanih skupščinah pomenkovali. V treh sejah smo pretrebovali „pohvale in kazni v ljudski šoli“, vedno ozir jemaje na naše posebne razmere in okoliščine. O pohvali in kazni sem pisal tudi „Tov.“ Tu le omenjam naše knjižnice, ktere so bile tudi v eni seji na dnevnem redu. Knjižnico to, ki pa nikakor ni še obilna, vstanovili so zgolj dobrotniki, šolski prijatelji in posamesni učitelji. Podlago ji je bil menda že l. 1852. položil verli g. dr. France Močnik, kajti on je $\frac{1}{3}$ sedanje knjižnice daroval. Potem je naraščala po dodatkih posamesnih vodjev in učiteljev, med katerimi prejšnjega šolskega ravnatelja č. g. Fr. L. hvaležno omenjam. Vsa knjižnica šteje 69 delov v 160 zvezkih, med katerimi je nad polovico pedagogičnih. Tudi je nekaj ostankov šolarskega bukvišča, ki je štelo nekaj knjig za mladino. Od te knjižnice se je pa porabilo nekaj za konecletna darila, nekaj se je pa potergalo tako, da je ostalo le malo delcev. Ker so naši predniki to knjižnico lepo začeli, sklenili smo tudi sedanjí učitelji po svoji moči bukvišče z novimi knjigami povekševati in zlasti take bukve nakupovati, ki so neposredno za šolsko rabo, posebno iz domačega slovstva. Kar posamni človek težko zmore, to se ložeje doversi z druženo močjo. Tako se je tudi tukajšnje učiteljstvo skupno naročilo na „Tov.“ in „Oester. Schulb.“ in vpisalo v družbo „Slov. Matice“. Radi bi si bili učitelji omislili še več koristnih, zlasti šolskih časnikov; ali sklenilo se je, rajši šolske in pedagogične knjige za svoje bukvišče nakupovati. Velikih stroškov pa tudi žepi idrijskih učiteljev vterpeti ne morejo; kajti njihove plače so gledé na okoliščine sedanjega časa — na dragino, velike tirjatve od učitelja toliko v šolskem obziru, kakor v njegovem svetovnem stališči — vendar le piče in tukajšnji učitelji, zlasti učiteljice, čakajo vedno zaupljivo, kdaj bode slavno rudarsko predstojništvo in dnarstveno ministerstvo posnemalo povisnaje učiteljske plače v drugih mestih naše domovine. Na ljubljanski normalki so že učitelji dve leti na boljem; mestno glavno šolo v Ljubljani je letos ta sreča doletela; sedaj pa pride versta na druga mesta na Kranjskem, da posnemajo lepi zgled in pomagajo revnim učiteljem, ki z velikim trudom postavljajo podlago občenemu blagostanju. —

Ker se dandanes od ljudskih šol tirja (žalibog da se tudi naše glavne šole ne smejo dovelj pečati s kazavnim podukom, ker bi potem v jezikih zaostajale), da se posebno rečni nauk goji, in ker je za ta predmet predočeb, podob itd. treba, prosili smo učitelji pri nas, da bi se šoli velike stenske table kupile. Za to so prav primerne v Schreiberjevi zalogi v Eslingu; 15 velikih tabel z lepimi barvanimi podobami vsega živalstva veljá blizo 24 gold. Če nam te table dadó, dobí šola prav koristen učilen pripomoček.

J. L.

Iz Černomlja. (Učiteljski zbor.) (Konec.) Malo obsirneje sem jaz o tem pisal, gledé na posamesne razdelke „Drugega berila“, pa tudi le bolj poveršno. Rekel sem pa, ako se o čem podučuje in se kaj pojasnuje, naj se tako podučuje, da bo otrok dobiček

od poduka imel. Kaj pomaga, postavim, kmetu vediti, da je krava domača, doječa žival, da ima štiri noge in dva gladka, votla rogova, da je rudeče, bele ali černe barve, da nam daje mleko, iz ktereга maslo delamo itd.! to kmet vse vé brez šole. In vendar smo se mi le tako učili. Mi bi morali drugače podučevati, namreč, ktere posebnosti, kakošno natoro ima ta ali una žival, kako naj se hrani, kako rabi, da nam bo bolj koristila itd. Prav dobro popisuje g. profesor Erjavec živali v svojih zvezkih „Živali v podobah“.

Kmet vidi vsak dan svojo goved, pa je vendar ne zna ne primerno hraniti, niti prav rabiti. Obdeljuje leto za letom svoje njive, pa jih vendar večkrat ne zna prav obdelovati. Ko sneg skopni, začne sejati; seje, da zopet sneg zemljo pokrije, pa se še vendar ni naučil setve tako verstiti, da bi mu prahe ne bilo treba, kar se še vidi prav pogostoma. Dan za dnevom si pripravlja gnoja, pa si vendar pravega pripraviti ne zna. O vseh teh rečeh bi morali ljudski učitelji mladino podučevati; zato tudi ministerstvo sklicuje ljudske učitelje na Dunaj v kmetijsko šolo. Vednosti o poljedelstvu, živinoreji itd. se pri kmetih ne vekšajo, davki so pa vedno večji. Kmet vé, da ga čevelj žuli, dostikrat si pa ne dá tudi nič dopovedati. — Veliko bi se dalo res za blagor priprostega ljudstva storiti, pa v šoli nam manjka tudi učilnih pomočkov. Ako se otroku ena reč popiše, naj bi mu jo učitelj tudi res pokazal, ali saj v podobi. Pa nimamo ne tega, ne unega. Dijaki srednjih šol imajo v svojih bukvah podobe, imajo jih po stenah, kažejo se jim tudi reči v djanji, a mi imamo v naših berilih le gole čerke. Jaz mislim, da bi bukve ne veljale toliko več, ako bi se nekaj podob v njih natisniti dalo. Koliko veselja bi otroci imeli do takošnih bukev! podob tedaj zeló pogrešamo. Učilnih pomočkov si pa mi sami pri naši pičli plači ne moremo kupovati; tega tudi od nas nihče tiritati ne more. Dobil sem pa že za odgovor, ko sem prosil za kakšen učilni pomoček. „Kaj nas to briga, rokodelce si tudi sam kupuje orodje“! *) Kar moremo brez učilnih pomočkov storiti, bomo pa tudi storili.

G. poglavar nam je vse priterdil, kar smo o berilu govorili; sej vidi, da smo pri volji vse storiti, kar je v naši moči. Priporočal nam je pa še prav živo, da bi učence v zgodopisji o Avstriji podučevali, namreč, kako se je naše cesarstvo začelo, in kaj se je že vse vselega in žalostnega pri nas zgodilo. On pravi, da priprost kmet ne vé o tem kar nič, zato ne more tudi domoljubja v sereu občutiti. Ako bi se pa mladina o zgodopisji kaj podučevala, gotovo bi začelo ljudstvo bolj svojo domovino ljubiti. On upa tedaj in si želí, da bi pri prvih skušnjah, t. j. konec šolskega leta že čul otroke o tem kaj pripovedovati. Tudi je rekel, da bo skerbel, kar je mogoče, da vsaka šola dobi vert za poduk o sadjereji.

Tretje vprašanje je naj več učiteljev izdelovalo. Sploh so izdelali eni po eno, drugi po dve prašanji, le trije so vse tri izdelali, in eden nobenega.

*) Več šol na Kranjskem že ima Hartingarjeve table.

Tretje vprašanje izdelalo se je blezo tako le: Slabo spoštovanje zadržuje učitelja pri podučevanju in vzrejevanju. Kjer srenja učitelja ne spoštuje, hodijo tudi otroci v šolo ne zato, da bi se kaj naučili, ampak ker ravno morajo. Taka šola ni vredna piškavega oreha. Nektera občina ima učitelja za svojega služabnika, kateremu hoče le zapovedovati, ker ga ona plačuje.

Včasih je pa tudi učitelj kriv, da ga srenja ne spoštuje, ako je n. pr. premalo izobražen, in se tudi sam ne izobražuje; ako se spodobno in dostojno v šoli in do srenjčanov ne obnaša, ako si v srenji prave tovaršije ne izbira; ako išče kratkočasnosti po takih krajih, kjer še svoje pičle dohodke zapravlja in zavoljo tega v dolgove leze; ako mu ni za snažnost mar, kar se precej na njegovi obleki pozna itd.

Da si pa učitelj v srenji spoštovanje pridobi in pridobljeno množi, naj se srenji kaže, da je svoji službi kos. Ako mu kaj pomanjkuje, naj se lepo tiho dalje izobražuje. Izobraževanje nam je zelo potrebno, ako hočemo dandanašnjim tirjatvam zadostovati. *)

Učitelj naj se v šoli tako obnaša in podučuje, da ga bodo otroci ljubili in zato tudi spoštovali. Ako starši vidijo, da njihovi otroci radi v šolo hodijo, da svojega učenika ljubijo, spoštujejo in hvalijo, gotovo ga bodo tudi sami potem spoštovali in mu zaupali. Učitelj in starši naj si gredo na roko.

Tovaršij naj si veliko ne išče, posebno slabih naj se vedno ogiblje; sej že pregovor pravi: „Po slabi tovaršiji rada glava boli“. Ker pa tudi ni dobro, da je človek le sam, kakor je že Bog rekel, ko je Adamu ženo vstvaril, naj si tudi učitelj zbere tako tovaršijo, ki mu bo na čast. On naj se tedaj peča le s pametnimi možmi, ki so vredni spoštovanja.

Učitelju jemlje spoštovanje tudi to, ako prepogosto kerčme obiskuje, in denar jemlje na posodo pri ljudih, ki ga potem raznašajo. Hudoben jezik mu lahko pri taki priložnosti spoštovanje krajša. Tukaj je prvi prijatelj zelo potreben.

Učitelj si tudi spoštovanje pridobiva, ako se snažno oblači. Se vé, da ne mora v svili hoditi, toda to naj bo snažno, kar ima. Ako je učitelj nesnažno oblečen, pravijo, da vse zapije. Vsak dan pa

*) Izobraževati se nam je res treba, to čas tirja. Brati moramo prav pridno pedagoške časopise in knjige. Od naše pičle plače si pa ne moremo toliko odtergati, da bi si vsak za-se časopise naročeval in si bukve kupoval. Zatorej sem pri prvem učiteljskem zboru v Ljubljani predložil, da bi si okrajne učiteljske bukvarnice ustanovile, ker le z združenimi močmi se dá kaj dobrega opraviti. Ravno to sem tudi sedaj pri našem zboru predložil, in moj nasvet je bil od vseh sprejet. Letos bo dal vsak po dva goldinarja, nekteri tudi po več, kakor bo potreba, kajti začetek je težak. Miklavž je precej pet goldinarjev ponudil. (Pa gotovo ne tistih, ki si jih kot učitelj prisluži, ampak ki mu jih pošta nese.)

Tudi gosp. okrajni glavar je rekel, da nam dá precej deset gold., ako vstanovimo učiteljsko bukvarnico, in nam je tudi obetal, da bo še pri drugih znanih bogatih gospodih za našo bukvarnico podpore iskal. Upam, da bo mož beseda. Meni so že tudi eni gospodje pomoč v ta namen ponujali.

Mislím, da bomo v kratkem imeli že lepo knjižnico.

Pis.

ne more novih hlač imeti, kajti njegova služba mu toliko ne nese, njegovi starši (če jih še ima) pa tudi niso tako premožni, da bi ga podpirali.

Učitelj naj svojo dolžnost zvesto spolnuje, ako hoče, da ga ljudje spoštujejo. Če on v tem daje svojim učencem slab zgled, in srenja ne-poveršnost zapazi — po njem je.

Učitelj naj bo tudi svoji srenji vdan ali nagnjen, in naj jo tudi sam spoštuje, ako hoče, da ga bo ona spoštovala. Še žival ljubi tistega, kateri njo ljubi. Tedaj je tudi to poglavitna točka.

Tako, na primer, smo se pogovarjali o tretjem vprašanji in sedeli tu klaverni, mislé si: delo nam nakladajo, za naš želodec se pa nihče ne zmeni.

Ko pa jamemo govoriti o financah *), da bi se učitelji bolje spoštovali, ako bi se bolje in drugače plačevali, smo se pa prav oživili; nekteri upajo na boljše čase, drugi pa imajo priliko, svoje tuge, težave itd. potožiti. Nekdo, ki dobiva v denarjih svojo plačo, pravi, da še za leto 1869. ni krajcarja dobil od župana, drugi pravi, da ga je župan iz sobe spodil, ko je prišel prosit svoje kervavo zaslužene krajcarje; tretji pripoveduje, da hoče župan, ki mu šolski denar pobira, plačan biti za svoj trud, itd. ***)

Ako hočete, „gospodje“, da bi nas srenja spoštovala, delajte na to, da se naša plača predružači, vredí in zveksa, bira in šolski denar naj se odpravi. Dokler kmet vé, da učitelj tako rekoč strada, in da tisti košček, ki ga ima, od njega dobiva, gotovo ga ne bo spoštoval. Učitelj je srenjski beraček. Ko svoje težko delo dokonča, pa mora žakelj vzeti in od hiše do hiše iskat iti svoje kervavo zasluženo plačilice; „serce bi človeku počilo!“ Kmet naj ne vé, kako učitelja plačuje, kakor za vradnika ne vé, zato ga tudi bolj spoštuje ko nas. Naš gosp. poglavar je tudi rekel, da srenja nas ne bo spoštovala in mi ne moremo zadovoljno živeti, dokler ne bomo plačani kakor vradniki. On bi tedaj gotovo tako naše plače vredil, ko bi imel sam vso moč v rokah. Ko bi bili vsi gospodje, ki imajo našo plačo vrediti, takih blagih misli, bi mi ne zaostajali tako, in bi kmali došli druge.

Jaz tudi ne vem, zakaj bi mi tako plačevani ne bili, kakor vradniki, sej tudi mi služimo državi. Ali ne izobražujemo državi pripravne hasnovite državljane? Sej tudi vradniki ne služijo samo cesarju, sej ne pobirajo samo davkov, ampak hodijo tudi kmetje in drugi k njim pravice iskat, in vendar se vsi cesarski služabniki imenujejo. Vradniki so zavoljo ljudstva, ravno tako je z nami, pa se vendar nihče na nas ne ozira, kakor ko bi nas treba ne bilo. Vsem se pomaga, le mi zastonj terkamo, nihče nam ne reče „herein“. Pa le še terkajmo in sicer močneje, dokler se ne naveličamo, morda se nam vendar enkrat vrata odprejo. —

J. J.

*) To je imel vsak v dno torbice, ako ravno je poglavitna reč za nas. „Naj-pervo poboljšanje službe, potem napredek.“ Pis.

**) Meni se je že večkrat prigodilo, da se mi je reklo, ko sem prišel po svoj „geholt“: „Sem že pismo dobil iz Tersta, denar je že na pošti.“ Pasja ti capa, ali me teržacani plačujejo? Pis.

iz Ljubljane. Minister za bogočastje in nauk je z ukazom 17. preteč. m. pod št. 10400 A. Praprotnikovo „**Slovensko slovnico za pervence**“ (v Ljubljani 1869, velja vezana 30 kr.) pri podučevanju v slovenskih ljudskih šolah dovolil. — S prihodnjim „Tov.“ začenjali bomo navod, kako naj se slovnica v ljudski šoli obdeljuje.

— Okrožnica c. k. deželne vlade 4. preteč. m. s št. 9025 poudarja, kako so učiteljski zbori zelo važni za splošni napredek pri šolstvu in učitelstvu in pravi, da je skušnja pokazala, da se je šolstvo naj bolje pospeševalo le v tistih krajih, kjer so učitelji pridno zborovali. Dalje se tu vnovič ukazuje, da naj se pri glavnih šolah (pri ljudskih šolah s štirimi razredi) učitelji vsa ki mesec shajajo in posvetujejo o naučnem načertu, o učilu, o posamnih naukih, o učilnih pomočkih, o napredovanju šole, o nravnem vedenju šolske mladine in o vsem, kar se godi v šoli in zunaj šole. O vseh teh posvetih pišejuje se naj zapisniki, kateri se potem vsake pol leta c. k. vladi predlagajo v poterjenje. S tem pa se okrajni šolski zbori kar nič ne spreminjajo.

— Zastran kerščanskega nauka v neočitnih šolah je minister za bogočastje in nauk 15. preteč. m. določil, da starši, ki dajejo svoje otroke v stranske ali neočitne šole kake druge vere, morajo sami skrbeti, da bodo otroci podučevani tudi v kerščanskem nauku.

— 1. list lepoznanškega časopisa „Zvon“ je že na svetlem. V prav lični podobi nam kaže mnogo kratkočasnega in podučljivega blagá. Velja za celo leto 3 gold. Naroča se na Dunaji pri založniku in vredniku J. Stritarju.

— **Serčna zahvala.** Priserčno se zahvaljujem vsem, kateri so moji ljubeznjivi ženi Marici skazali zadnjo čast, da so jo 4. t. m. spremili na pokopališče in so s tem hladili moje bitko užaljeno serce. Blaga rajnea je vedno hrepenela po sreči ljudskih učiteljev, pa je ni dočakala; vsem svojim prijateljem in tovaršem jo tedaj priporočam v pobožni in mili spomin!

A. Praprotnik.

Premembe v učiteljskem stanu.

V šmarnem okraji blizo Celja, G. Martin Pesdevšek je postavljen za zač. učitelja v Slivnico; — g. Janez Muršec pa za terdno v Sladko Goro. G. Jožef Četina, učitelj v Slivnici, je umerl. R. I. P.!

Listnica. G. Iv. K. v V.: 1 gold. smo zapisali za drugo pol. l. 1869; na dolgu je še 30 kr. — G. J. M. v St.: „Tov.“ velja 2 gold. 50 kr., tedaj prosimo, da bi nam za lansko leto 50 kr. in za letoš. l. 50 kr. še doposlali. — G. M. St. v St. t.: Poslano naročnino smo zapisali za pr. l. 1869. Drugo smo odpravili po naročilu. Več gg. dopisnikom: Dopisi drugopot. — Vsem blagim podpornikom in milim tovaršem, ki nam voščite vspeh pri delu in veselo novo leto: Bog Vas usliši! Lepa hvala!

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Tiskar in založnik:
Jož. Rudolf Mille.